

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Schoterweg 17, Rotstergaast

Opdrachtgever: [REDACTED]

projectnummer: 552.28.50.01.00

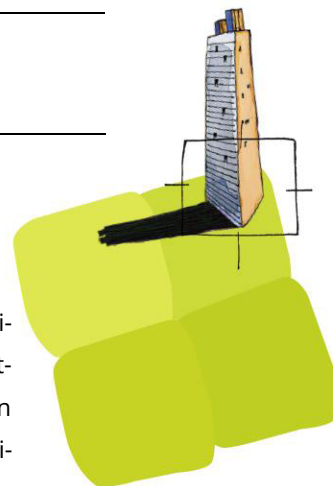
Onderwerp: Ecologische inventarisatie Schoterweg 17 te Rotstergaast

Datum: 26-10-2018

Inleiding

KADER

[REDACTED] is voornemens om op het erf van de Schoterweg 17 te Rotstergaast diverse renovatie werkzaamheden uit te voeren. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 16 oktober 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren half bewolkt, circa 19°C, droog en een zwakke wind.

PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen in Rotstergaast en betreft het erf aan de Schoterweg 17. Het erf bestaat uit een woning met aangekoppelde (voormalige) stal, een kapschuur, een kleinere deels open schuur, een oude mestsilo, opgaande begroeiing, grasland en enige verharding. Aan de noord-, zuid- en westkant van het erf grenzen weilanden en aan de oostkant de watergang Tsjonger of Kuunder. Aan de noordkant staan tevens een aantal bomen, ook op het erf staan op diverse plekken bomen. Permanent oppervlaktewater ontbreekt in het plangebied.

De ontwikkelingen bestaan uit de renovatie van de stal en het vervangen van de (asbest)daken van de twee schuren. Bij de renovatie van de stal zal onder andere de kap worden vervangen, de buitenmuren en een groot deel van het binnenwerk blijven behouden.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Impressie van het plangebied op 16 oktober 2018. Links de voormalige stal en recht de halfopen schuur.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

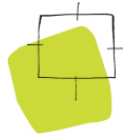
Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 12-10-2018 14:15:53) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat voornamelijk om amfibieën, zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

In het groen op het erf zijn plantensoorten als paardenbloem, ridderzuring, witte klaver, harig knopkruid en witte dovenetel aangetroffen. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. De opgaande begroeiing aan de westkant van het plangebied bestaat onder andere uit de plantensoorten lijsterbes, vlier, grote brandnetel en braamstruweel. Aan de oostzijde van het plangebied staat een conifeer heg en diverse ruwe berken. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en worden gezien de terreingesteldheid ook niet in het plangebied verwacht.

In de stal, in de kapschuur en in en rond de bomen zijn geen nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. In de half open schuur ten noorden van de woning zijn circa 25 (deels verse) braakballen van kerkuil aangetroffen. De kerkuil zelf bevond zich tijdens het veldbezoek tussen de dakplaten en het worteldoek dat er net iets onder bevestigd was. Materiaal wat duidt op een nestplaats is niet aangetroffen. Gezien het relatief kleine aantal braakballen en het ontbreken van een nestlocatie, mag worden aangenomen dat het hier gaat om een roestplaats van een kerkuil die in de omgeving van het plangebied een vaste verblijfplaats heeft. Hoogstwaarschijnlijk vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals kerkuil en buizerd.

Op het erf zijn verder enkele meer algemeen voorkomende broedvogels aangetroffen dan wel te verwachten. In de stal zijn enkele nesten van boerenwaluwen aangetroffen. Tevens is in een ruwe berk aan de oostkant van het plangebied tijdens het veldbezoek een nest aangetroffen, waarschijnlijk van een houtduif. Daarnaast zijn in het opgaande groen broedvogels als merel, vink en winterkoning broedend te verwachten. Nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

Geschikte (invliegopeningen naar) verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in het plangebied niet aangetroffen. Mogelijk wordt het plangebied wel door vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger gebruikt als foerageergebied. De opgaande begroeiing in het plangebied vormt geen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande begroeiing, waardoor het geen onderdeel zal zijn van (essentiële) vliegroutes voor vleermuizen. De watergang ten oosten van het plangebied is wel geschikt als vliegroute voor meervleermuis en watervleermuis.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals bosmuis, huisspitsmuis en egel (Quickscanhulp.nl). Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde boomarter, steenarter en otter bekend (Quickscanhulp.nl). Voor deze en andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren geldt dat tijdens het veldbezoek geen waarnemingen zijn gedaan die duiden op de aanwezigheid van exemplaren dan wel verblijfplaatsen. Steenarter zou

het plangebied hooguit incidenteel als foerageergebied kunnen gebruiken. Geschikt leefgebied voor andere niet vrijgestelde grondgebonden zoogdieren ontbreekt in het plangebied.

Uit de omgeving van het plangebied (0-1 kilometer) zijn de beschermde (niet vrijgestelde) amfibieën heikikker, poelkikker en rugstreeppad bekend (Quickscanhulp.nl). Voor deze en andere amfibieënsoorten is, wegens het ontbreken van permanent oppervlaktewater, in het plangebied geen voortplantingsbiotoop aanwezig. De genoemde beschermde amfibieënsoorten en de meer algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad (Quickscanhulp.nl) zijn hooguit incidenteel overwinterend te verwachten onder de (te behouden) strooisellaag en ruigte op her erf.

Geschikt leefgebied voor (uit de omgeving bekende) beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en ongewervelden is gezien de inrichting niet aanwezig in het plangebied. Zo is de uit de nabije omgeving bekende dagvlindersoort grote weerschijnvlinder aangewezen op bossen en zijn de beschermde libellen aangewezen op permanent oppervlaktewater.

TOETSING

Een kerkuil gebruikt in zijn territorium meerdere plekken als roestplek (rustplaats), naast een vaste nestplaats. Zowel de nestplaats als de rustplaatsen zijn beschermd middels de Wnb. In voorliggende situatie blijft de rustplaats (aangetroffen in de halfopen schuur) behouden evenals de eventuele functie van het plangebied als foerageergebied. Zodoende is geen sprake van een negatief effect op de functionele leefomgeving van de kerkuil. Wel wordt het (asbest)dak van de halfopen schuur vervangen. Tijdens deze werkzaamheden kan de kerkuil makkelijk uitwijken naar een andere rustplek. Om verstoring van kerkuil tijdens de werkzaamheden te minimaliseren wordt aanbevolen de werkzaamheden binnen één dag af te ronden en het worteldoek te laten hangen. Daarnaast wordt aanbevolen om in de halfopen schuur en in de kapschuur een nestkast voor kerkuil op te hangen (eventueel in samenspraak met de kerkuilen werkgroep in Fryslân).

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt. Een soort als boerenwaluw kan echter tot in augustus broeden.

Bij uitvoering van het plan gaan geen vleermuisverblijfplaatsen en nesten van vogels (anders dan kerkuil) met jaarrond beschermde nesten verloren. Negatieve effecten op het foerageergebied van

vleermuizen, steenmarter en vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen worden uitgesloten doordat het groen behouden blijft en de omvang en contouren van de bebouwing niet veranderen ten opzichte van de huidige situatie. Bovendien is er ruim voldoende alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied in de omgeving van het plangebied aanwezig.

De opgaande begroeiing in het plangebied vormt geen onderdeel van (essentiële) vliegroutes van vleermuizen waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten.

Gezien de ontwikkelingen in het plangebied en het ontbreken van veranderingen in de ruimte ten opzichte van de huidige situatie zijn negatieve effecten op beschermde amfibieënsoorten uit te sluiten. De pioniersoort rugstreeppad kan zich echter snel vestigen op braakliggende bouwterreinen met ondiepe, snel opwarmende wateren. Indien deze soort zich vestigt, kunnen de werkzaamheden stilgelegd worden. Daarom wordt geadviseerd te voorkomen dat bij werkzaamheden in het projectgebied voortplantingsbiotoop voor rugstreeppad ontstaat. Daarvoor is het van belang om te voorkomen dat er tijdens de werkzaamheden kuilen of laagtes ontstaan die zich met water kunnen vullen.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de soortgroepen planten, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het plangebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op geruime afstand van het plangebied. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Rottige Meenthe & Brandemeer dat gelegen is op een afstand van circa 1,6 kilometer ten zuiden van het plangebied. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied grenst aan de oostkant van het plangebied, te weten de watergang De Tsjonger of Kuunder. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' is op ongeveer 600 meter ten noorden van het plangebied gelegen. Dit is tevens de grens van het dichtstbijzijnde weidevogelgebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen project geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, het NNN en natuur buiten het NNN te verwachten.

Deze inventarisatie geeft geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Bij uitvoering van de werkzaamheden dient wel rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels en met de

aangetroffen rustplaats van kerkuil. Daarnaast wordt aanbevolen om vestiging van de rugstreeppad tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het project heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. De ontwikkeling is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.